

Bruksela, 16 stycznia 2018 r.
(OR. en)

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2016/0106 (COD)

14092/1/17
REV 1 ADD 1 REV 2

CODEC 1762
FRONT 460
VISA 419
COMIX 745

NOTA DO PUNKTU I/A

Od: Sekretariat Generalny Rady

Do: Komitet Stałych Przedstawicieli / Rada

Dotyczy: Projekt rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego system wjazdu/wyjazdu (EES) w celu rejestrowania danych dotyczących wjazdu i wyjazdu obywateli państw trzecich przekraczających granice zewnętrzne państw członkowskich i danych dotyczących odmowy wjazdu w odniesieniu do takich obywateli oraz określające warunki dostępu do EES na potrzeby ochrony porządku publicznego i zmieniającego konwencję wykonawczą do układu z Schengen oraz rozporządzenia (WE) nr 767/2008 i (UE) nr 1077/2011 (**pierwsze czytanie**)

- Przyjęcie aktu ustawodawczego
- = Oświadczenia

Oświadczenie Rady i Komisji

Rada i Komisja podkreślają znaczenie, jakie ma umożliwianie organom azyłowym bezpośredniego dostępu do przechowywanych w EES danych dotyczących obywateli państw trzecich przy rozpatrywaniu wniosków o ochronę międzynarodową i ustalaniu państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrywanie tych wniosków, do celów zwalczania oszustw dotyczących tożsamości, prawidłowej identyfikacji osób ubiegających się o ochronę międzynarodową i weryfikacji oświadczeń tych osób.

Z tego powodu obie instytucje zgadzają się, że należy wprowadzić przepis prawny, pozwalający zapewnić organom azylowym bezpośredni dostęp do EES w ramach odnośnych aktów pakietu azylowego i ewentualnego innego prawodawstwa, zwłaszcza wniosku dotyczącego rozporządzenia o procedurze azylowej oraz rozporządzenia dublińskiego, obecnie omawianych na forum organów Rady, lub w ramach przyszłej inicjatywy ustawodawczej dotyczącej interoperacyjności. W związku z tym należy wziąć pod uwagę szczególną sytuację państw stowarzyszonych w ramach Schengen i rozporządzenia dublińskiego.

Oświadczenie Komisji

Rozporządzenie ustanawiające system wjazdu/wyjazdu jest spójne z Systemem Tranzytowym Kaliningrad przewidzianym w rozporządzeniu 693/2003¹ w jego obecnym brzmieniu.

Gdyby w przyszłości doszło do zmian Systemu Tranzytowego Kaliningrad, Komisja zapewni spójność legislacyjną między tymi dwoma aktami.

Oświadczenie Austrii

Austria docenia intensywne starania poczynione przez prezydencję estońską na rzecz uzyskania szerokiego konsensusu wśród państw członkowskich w tej ważnej kwestii.

Organy ścigania nie mają jednak nadal wystarczających uprawnień do dostępu do danych w celu identyfikacji obywateli państw trzecich, którzy popełnili przestępstwo, czy też innych grup osób. Mamy nadzieję, że możliwe jest znalezienie rozwiązania tego problemu w drodze interoperacyjności.

Przez wzgląd na skuteczną współpracę między organami azylowymi w państwach członkowskich, pożądanym byłoby także, by te organy miały dostęp do systemu wjazdu/wyjazdu. Ważne jest, by takie narzędzia jak system wjazdu/wyjazdu – nad którym pracowano przez długi czas przy zaangażowaniu znacznych zasobów finansowych i ludzkich – mogły być skutecznie wykorzystywane. Dostęp do systemu wjazdu/wyjazdu dla organów azylowych do celów prawidłowej identyfikacji obywateli państw trzecich, na potrzeby przyspieszenia procedur i na potrzeby przymusowych powrotów stanowiłby dużą wartość dodaną tego systemu.

¹ Rozporządzenie Rady (WE) nr 693/2003 z dnia 14 kwietnia 2003 r. ustanawiające ściśle określony uproszczony dokument tranzytowy (FTD), uproszczony kolejowy dokument tranzytowy (FRTD) oraz zmieniające Wspólne instrukcje konsularne i Wspólny podręcznik, Dz.U. L 99 z 17.4.2003, s. 8.

Oświadczenie Belgii

Belgia zawsze popierała nadrzędny cel, jakim są dalsze prace nad rozwijaniem unijnej strategii zintegrowanego zarządzania granicami, w tym na rzecz lepszego wykorzystania nowoczesnych technologii do usprawnienia zarządzania kontrolą graniczną. Ustanowienie systemu wjazdu/wyjazdu przyczyni się do usprawnienia kontroli granicznej, ułatwiając większości podróżnych przekraczanie granicy, jednocześnie zwiększając bezpieczeństwo granic.

Przyjmujemy zatem z zadowoleniem wnioski dotyczące rozporządzenia ustanawiającego system wjazdu/wyjazdu (EES) w celu rejestrowania danych dotyczących wjazdu i wyjazdu obywateli państw trzecich i danych dotyczących odmowy wjazdu w odniesieniu do obywateli państw trzecich przekraczających granice zewnętrzne państw członkowskich Unii Europejskiej oraz określającego warunki dostępu do systemu wjazdu/wyjazdu na potrzeby ścigania i zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 767/2008 i rozporządzenie (UE) nr 1077/2011.

System wjazdu/wyjazdu będzie także przewidywał jednolity automatyczny kalkulator, który będzie wskazywał maksymalny dozwolony czas trwania pobytu w państwach członkowskich wykorzystujących EES. Będzie to istotna zmiana sposobu, w jaki dotychczas dokonywano obliczenia długości dozwolonego pobytu. Obecne przepisy dorobku Schengen odnoszące się do obliczania długości dozwolonego pobytu podają inne wskazówki co do sposobu obliczania długości dozwolonego pobytu.

Aby umożliwić spójne podejście w odniesieniu do obliczania długości dozwolonego pobytu, Belgia pragnie zaapelować do Komisji Europejskiej o przeanalizowanie wszystkich powiązanych przepisów dorobku Schengen oraz w miarę potrzeby o zaproponowanie poprawek. W ten sposób można będzie zapewnić spójne i jasne ramy prawne od chwili uruchomienia systemu wjazdu/wyjazdu.

Oświadczenie Słowenii

Republika Słowenii w pełni popiera starania na rzecz wzmocnienia kontroli na granicach zewnętrznych UE, w tym ustanowienia systemu wjazdu/wyjazdu, co jest zgodne z wymaganiami Rady Europejskiej i kilku dokumentów strategicznych UE.

Cel tego systemu, tj. poprawa kontroli nad tym, kto przebywa na terytorium państw członkowskich, zatwierdzono już w roku 2008 podczas prezydencji słoweńskiej, kiedy to ministrowie państw członkowskich zaproponowali Komisji po raz pierwszy opracowanie wniosku dotyczącego takiego systemu.

Z tego względu ubolewamy, że we wniosku dotyczącym rozporządzenia nie uwzględnia się tego celu w całości, ponieważ stosowanie tego systemu ograniczone jest w nim do strefy Schengen, co ponownie wprowadza rozróżnienie między granicami zewnętrznymi i granicami wewnętrznymi UE, co do których nie podjęto jeszcze decyzji o zniesieniu kontroli. Rozróżnienie to nie ma wyłącznie charakteru prawnego, lecz będzie także miało konsekwencje praktyczne, ponieważ system ten będzie miał nieproporcjonalne skutki dla przepływu ruchu na lądowych przejściach granicznych, na których będzie używany, a zatem także na niektórych granicach między państwami członkowskimi UE.

Pragniemy zwrócić uwagę na fakt, że infrastruktura na przejściach granicznych na zewnętrznej lądowej granicy Schengen w Republice Słowenii została dostosowana do wymogów istniejących w chwili wstąpienia do strefy Schengen. Przy coraz większym ruchu na tej granicy, zmienionym systemie kontroli spowodowanym systematyczną odprawą wszystkich pasażerów oraz obowiązkowym korzystaniu z kilku nowych systemów kontroli granic, infrastruktura ta wkrótce nie będzie pozwalała na racjonalny przepływ ruchu.

Republika Słowenii apeluje zatem do Komisji Europejskiej o zapewnienie dodatkowych funduszy na dokonanie odpowiednich dostosowań infrastruktury, biorąc pod uwagę ograniczenia finansowania infrastruktury na przejściach granicznych na tymczasowych granicach wewnętrznych w UE, które to ograniczenia ujęte są w wieloletnich ramach finansowych na lata 2014–2020. Kontrole na granicach zewnętrznych są we wspólnym interesie wszystkich państw członkowskich UE, a wraz z ustanowieniem systemu wjazdu/wyjazdu Republika Słowenii nie może być i nie będzie odpowiedzialna za wydłużanie czasu oczekiwania na granicach zewnętrznych strefy Schengen i nie będzie uważała tego za kwestię dwustronną, która miałaby zostać rozwiązana w ramach stosunków z państwami sąsiednimi.

Oświadczenie Chorwacji

Republika Chorwacji popiera cel przedmiotowego rozporządzenia, ponieważ powinno ono przyczyniać się do ugruntowywania i zachowywania dobrej sytuacji w zakresie bezpieczeństwa na całym terytorium Unii Europejskiej, a warunkiem wstępnym tego jest m.in. lepsza i sprawniejsza kontrola granic zewnętrznych.

Cel ten należy uznać za najważniejszy interes obywateli Unii Europejskiej, i Republika Chorwacji uważa za niedopuszczalny fakt, że przedmiotowe rozporządzenie miałyby nie być stosowane, od samego początku jego wykorzystywania operacyjnego, na granicach zewnętrznych Unii Europejskiej, co tym samym niepotrzebnie i bezpodstawnie zmniejszyłoby jego skuteczność. Należy podkreślić, że w następstwie wejścia w życie obecnego wniosku dotyczącego rozporządzenia istniejący przepis art. 6 ust. 1 kodeksu granicznego Schengen oraz istniejące postanowienia traktatu o przystąpieniu Republiki Chorwacji, stanowiące integralną część wspólnotowego dorobku prawnego, zostałyby tymczasowo zawieszane. Republika Chorwacji pragnie zwrócić uwagę na fakt, że już w samym tytule wniosku dotyczącego rozporządzenia Komisja Europejska przewidziała wdrożenie tego rozporządzenia właśnie na granicach zewnętrznych Unii, a zatem równe traktowanie wszystkich państw członkowskich.

Niestosowanie tego rozporządzenia w ten sam sposób do pełnoprawnych członków strefy Schengen i do państw, które mają zostać jej pełnoprawnymi członkami, w tym do Republiki Chorwacji, sprawiłoby, że cel tego rozporządzenia stałby się drugorzędny, i – poza zagrożeniem dla bezpieczeństwa wewnętrznego Unii Europejskiej oraz dla skutecznego zwalczania terroryzmu i poważnej przestępczości – stanowiłoby negatywny sygnał dla europejskiego społeczeństwa.

Z operacyjnego punktu widzenia niestosowanie tego rozporządzenia w ten sam sposób oznaczałoby, że – z uwagi na brak dostępu do VIS za pośrednictwem EES – niemożliwe byłoby rejestrowanie czasu trwania pobytu obywateli państw trzecich przebywających w UE w ramach pobytu krótkoterminowego, a zatem niemożliwa byłaby weryfikacja ważności wizy Schengen. Z uwagi na uznawanie tej wizy przez Republikę Chorwacji za równoważną wizom chorwackim i w związku z brakiem dostępu do VIS za pośrednictwem EES Chorwacja mogłaby zezwolić na wjazd na jej terytorium posiadaczowi nieważnej wizy, który podróżuje do państwa Schengen. To powoduje dodatkowo powstanie pytania o państwo członkowskie odpowiedzialne za pokrycie kosztów powrotu takich osób.

Ponadto niestosowanie tego rozporządzenia w Republice Chorwacji oznaczałoby niemożność uzyskania dostępu do innych danych operacyjnych o osobach często przekraczających granice zewnętrzne Unii Europejskiej i granice strefy Schengen, w tym o potencjalnych terrorystach i innych osobach podejrzanych ze względu na zagrożenie bezpieczeństwa.

Takie niejednakowe stosowanie mogłoby skierować ruch osób stwarzających zagrożenie dla bezpieczeństwa wewnętrznego Unii Europejskiej na te granice, na których system ten nie byłby stosowany. W przypadku Republiki Chorwacji, oznaczałoby to skierowanie ruchu na odcinek granicy zewnętrznej Unii Europejskiej o długości około 1350 km, przy czym należy także mieć na uwadze państwa trzecie, w których istnieje coraz większa tendencja do nietolerancji, radykalizmu i brutalnego ekstremizmu, czemu sprzyja także zjawisko zagranicznych bojowników terrorystycznych powracających ze stref wojny do państw zamieszkania, co również zwiększa ryzyko terroryzmu w Republice Chorwacji.

Ponadto niejednakowe stosowanie tego rozporządzenia miałyby także poważne konsekwencje dla przepływu ruchu transgranicznego, gdyż dodatkowo – poza wprowadzonymi systematycznymi kontrolami – potrzeba by było więcej czasu na ręczne (a nie automatyczne) przetwarzanie dokumentów podróży, co narażałoby na szwank należyte profilowanie pasażerów dokonywane przez straż graniczną na potrzeby bezpieczeństwa.

Z uwagi na wszystko, o czym wspomniano powyżej, Republika Chorwacji, będąc państwem członkowskim posiadającym długą granicę zewnętrzną, jest żywotnie zainteresowana znalezieniem sposobu stosowania przedmiotowego rozporządzenia na wszystkich granicach zewnętrznych Unii Europejskiej od razu po jego przyjęciu, a przez to zoptymalizowaniem podstawowego celu tego rozporządzenia.